

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L.
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
55 mm po K 150. Uradni
razglasi, poslano ter no-
tice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20.
Za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamskeje za listi
so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L.
Učiteljska tiskarna.

Cepljenje delavskih glasov bi delavstvu silno škodovalo! Moč proletarijata pri zakonodaji v konstituantu bi bila le oslABLJENA! Zato volite 28. novembra vsi soc.-dem. stranko!

Repatriacija bolgarskih vojnih vjetnikov.

Beograd, 20. Presburo javlja: „Tems“ objavlja brzozavko iz Sofije, v kateri prvi, da je ostalo v Srbiji še 6000 bolgarskih vojakov in častnikov kot vojnih vjetnikov ter se izraža nada, da bo šla beograjska vlada v tem vprašanju Bolgarom na roko, ker je tudi bolgarska vlada šla na roko beograjski vladi pri vseh njenih željah, da bi s tem pospešila polno odločitev glede vjetnikov. V tem pogledu smo pooblašteni izjaviti, da znaša število vojnih vjetnikov skupaj 2165, da je bolgarska vlada označila število vjetnikov, ki so se do danes vrnili, z 2000 in da je repatriacija v teku in da se vrši neprestano. Bolgarska se ne more pritoževati na beograjsko vlado v tej smeri, ker je bilo pred kratkim objavljeno, da se ta stvar rešuje po doseženem sporazumu z beograjsko vlado.

Nova avstrijska vlada.

Dunaj, 20. Na današnji seji narodnega sveta so bili izvoljeni: posl. dr. Mihael Mayr, za zveznega kancelarja, oddelni načelnik dr. Valter Breisky za podkancelarja, oddelni načelnik dr. Egon Glanz za zveznega ministra za notranje zadeve in uk, oddelni načelnik dr. Rudolf Paltanl za zveznega ministra za pravosodje, oddelni načelnik dr. Ferdinand Grimm za zveznega ministra za finance, posl. Alojzij Hauers za zveznega ministra za poljedelstvo in gozdarstvo, posl. Heiml za zveznega ministra za trgovino in obrt, industrijo in stavbe, oddelni načelnik dr. Karel Pesta za zveznega ministra za promet, posl. dr. Josip Resch za zveznega ministra za socialno upravo in oddelni načelnik dr. Leopold Grünberger za zveznega ministra za prehrano. Dr. Mihael Mayr je prevzel vodstvo zveznega ministrstva za zunanje stvari, dr. Egon Glanz vodstvo zveznega ministrstva za vojno in dr. Valter Breisky vodstvo oddelka za uk in bogočastje v ministrstvu za notranje stvari in uk.

Usoden poraz Petljurovih čet.

Krakov, 20. Krakovski listi javljajo iz Tarnopola: Ukrajinska protiofenziva v smeri proti črti Grodek-Podolsk-Jarmolince se je izjalovila. Ukrajinci so bili potisnjeni nazaj do reke Zbrucza. Dosedaj je 10.000 mož ukrajinske pehote in 3000 mož konjenice in vozotajstva prekoračilo poljsko mejo. Na podlagi določil premirne pogodbe v Rigi so bile te čete razerožene in odposlane v koncentracijski tabor. Na črti od izliva Zbrucza do Sapanova so dobile poljske čete stik s sovjetskimi četami, ki so se ustavile ob poljski meji, katere pa niso prekoračile. Zdi se, da sovjetske čete ne nameravajo prestopiti poljske meje. Z levega brega Zbrucza se čuje grmenje topov. Velike trupe beguncev prihajajo preko poljske meje. Dne 18. t. m. so sovjetske čete zavzele Proskurov. Po nadaljnjih vesteh je sovjetska konjenica prodrla fronto na črti Proskurov-Woloczyska.

ITALIJSKE ČETE ZAPUSTE KOROŠKO.

LDU Beljak, 20. nov. Kakor javlja »Vilacher Tagblatt«, bodo v zmislu povelja, ki ga je prejelo brigadno poveljstvo v Beljaku, italijanske čete prihodnje dni zapustile Koroško.

ANGLEŠKA ESKADRA V PIRENEJU.

LDU Beograd, 20. nov. Iz Aten poročajo: Dne 19. t. m. je prišla v pirejsko pristanišče eskadra angleškega vojnega brodoma z namenom, da prepreči morebitne nemire.

PROTEST AVSTRIJSKIH CEHOV.

LDU Dunaj, 20. nov. Odposlanstvo češkoslovaškega narodnega sveta za Nižo Avstrijsko je izročilo danes dopoldne ententnim komisijam spomenico, v kateri se protestira proti temu, da Avstrija ne izvršuje mirovne pogodbe, v kolikor se tiče vzdrževanja češkoslovaških šol.

NEMŠKE ŠOLE V PRAGU.

LDU Praga, 20. novembra. Praška šolska oblastva so odredila, da se nemške ljudske in meščanske šole zapro do ponedeljka. Na nemških srednjih šolah se že poučuje, na nemškem vseučilišču je nabi razglas, da se vse poslovanje na nemškem vseučilišču vrši dalje.

PROTEST DUNAJSKIH NEMCEV.

LDU Dunaj, 20. nov. V ljudski dvorani mestnega magistrata so nemški nacionalci priredili protestni shod proti praškim dogodkom, katerega se je udeležilo okoli 3000 oseb. Govorili so nemško-češki po-

slanik Kalina iz Karlovih Varov, Beran iz Brna, dr. Prunar, dr. Jerzabek in dr. Wanek. Vsi so ostro govorili proti Cehom. Na koncu je bila sprejeta resolucija, s katero obetajo nemškim bratom na Češkoslovaškem pomoč z vsemi sredstvi.

SPORAZUM MED RUDARJI IN LASTNIKI RUDOKOPOV NA FRANCOŠKEM.

LDU Pariz, 20. nov. Med rudarji in lastniki rudnikov se je dosedel sporazum. Po tem sporazumu bo določila plače skupna komisija, katere odločitev bo merodajna za obe stranki.

Iz stranke.

Sestanek zaupnikov. Nocni ob 8. je na Turiaškem trgu št. 4, prvo nadstropje, sestanek članov krajevnega političnega odbora članov volilnih komisij ter zaupnikov in zaupnic. Dnevni red zelo važen. Pridite vsi! Prosi se za točnost.

Vestnik Svobode.

Pevski odsek »Svobode« v Ljubljani vabi svoje člane, da se sigurno udeležujejo vaj vsak tork in petek v Ljubljani, Selenburgova ulica 6/II. In vsak ponedeljek in sredo v Spodnji Šiški pri Celarcu ob 8. uri zvečer. Bliza se koncert in razni nastopi! Sodrugi pripeljite tudi novince seboj. — Odbor.

Knjižnica »Svobode« v Ljubljani, Selenburgova ulica 6/II, je odprta vsak ponedeljek, četrtek in soboto od 6. do pol 8. ure zvečer in vsako nedeljo od 10.—12. ure dopoldne.

Še nekoliko zgodovine.

Nepopolnoma ujediniena Italija je sklenila pred dobrimi 30 leti zvezo z Avstrijo vključno temu, da je živelo na ozemlju Avstrije. Še nekaj tisoč neodrešenih bratov, po katerih je hrepnela mati Italija. Pogodba med Avstrijo in Italijo je bila terminirana in to je bilo treba večkrat obnoviti. Sklenila in obnavljala se je trozveza med kabinetom, torej od vlade do vlade, narodi sami pa je niso nikdar priznali.

Torej nekaj podobnega, kakor imamo sedaj pri nas.

V podporo neodvisnih bratov so se ustanovila v Italiji vključno laško-avstrijski pogodbi razna društva: Dante Alighieri, Trento e Trieste, Lega Nazionale — prav tako kakor pri nas.

Ta obrambna društva so delovala složno z rimsko vlado. Nikdar ni bilo nobenega protesta proti podpisom pogodb, nikdar se ni izrazila zahteva po odstopu ministrov, ki so pogodbo podaljševali, pač pa so znali pogodbo silno spretno izkoristiti. Kako so Italijani to dobro razumeli, o tem priča dovolj zgodovina laško-slovenskega boja v našem Primorju, kjer je še za časa Avstrije bil bolj odločilen rimski kakor dunajski voliv.

Tako so znali Lahi uravnati svojo diplomacijo.

Tudi Srbi niso diplomacije od večera. Ko so dobili po aneksiji Bosne nove topove iz Francije, je nemška konkurenca razglasila, da so granate in šrapneli napolnjeni s konjskimi figami in smetmi. To obdolžitev je poprijel Pašić in postavil je celo komisijo, ki je topove prevzemala, pred posebno sodišče, ki je komisijo obsodilo. Tako je bilo sodniško utrieno, da so topovi in granate za nič. Ta Pašičeva poteza je bila odločilnega pomena, da je prišlo do prve balkanske vojske, katere posledice so postale za jugoslovanstvo tako usodne. Obsodeni komisiji se seveda ni godilo prehuo...

Torej tudi Srbi, ki imajo že 100 let svojo državo in svojo diplomacijo, razumejo nekoliko o diplomatskih poslih. Mimogrede so to pokazali

tudi v svetovni vojski — pa to je postranska stvar! Kaj če to!

Slovinci smo imeli prvokrat priliko pokazati svoje diplomatske sposobnosti za časa korškega plebiscita. Ko je po končanem plebiscitu slovenski poslanec namignil na merodainem mestu, da so nesreče krivi Srbi, mu je odgovoril srbski diplomat: »Denar smo dali Vam. Vojske smo dali na razpolago Vam. Zandarmerijo smo prepustili Vam. Upravo smo prepustili Vam — zakaj dolžite sedaj nas?« Kaj je na to odgovoril slovniški poslanec, tega ne vemo...

Če bi mi rekli, da je imel srbijski diplomat le nekoliko prav, bi nas gotovo kamenjali. Zato moramo reči, da ni imel prav. Moramo in reči moramo, da naša ljubljanska diplomatska spretnost prekaša vse. Srbski generalštab se sicer čese za ušesi zaradi nekih Karavank, da kaj to...

Slovinci nikdar nismo imeli svoje diplomacije, ker nismo imeli svoje države. Zato je treba, da se na tem polju šele razgledamo. Dokler se pa ne bomo razgledali in zmenjali iz stoletnega spanja komaj prebujenih oči, bo pa že boljše, če te posle prepustimo tistim, ki so že dokazali, da nekaj znajo.

Toliko v odgovor zaradi napadov na našo notico o »narodnih svetih«. Eni so jo hvalili, drugi grajali. Mi nimamo nič proti temu, če obstoje obrambna društva, bilo bi pod imenom narodnih svetov ali pa pod katerim drugim, in priznamo drage volie njihove zasluge. Tudi podpirali jih bomo, kjerkoli jih bomo mogli. Samo takrat, kadar se spuščajo na diplomatsko polje, jim bo težko brezpozorno slediti, če bodo delali preveč na lastno pest, brez sporazuma z onimi, ki to znajo, ali pa celo proti nim. Sem in tja kakšen pogled na Belgrad le ni odveč.

Učiti se je treba, učiti. Od Lahov in Srbov se da naučiti mnogo. Ako pa nočete, tudi prav. Mi se tolažimo v tem slučaju s srbsko narodno: Težko Marku v j...m carstvu. Črke, ki manikajo se glase: e. b. e. n in o. Toliko za enkrat.

Volilni boj v Sloveniji.

Nizkoten volilni boj »Večernega lista«. Tak volilni boj, kakor ga začena »Večerni list«, zbuja pri vsej trezni in pošteni javnosti ogorčenje. Ta klerikalni lujskač se spušča v najogabnejša opraviljanja in blatenja. Čisto po tercijski morali. »Večerni list« se zdi kakor psiček, ki vsakega oblaja in ki ob vsakem oglu privzdigne, nožico. Hinavec drugačen bitij ne more. Naj zadostuje zopet le en primer: »Večerni list« je pisal o »socialno demokratskih voditeljih in njihovih »milijonih«. Pri tem se je seveda debelo lagal. O češkem sodrugu Tusarju je pisal, da je podaril svoji hčerki ob možitvi nad milijon češkoslovaških kron dote. In sodrug Tusar niti nima nobene hčerke, temveč le 17letnega sina edinca!

Poskov »neodvisni« dnevniki »Jugoslavija« je postal list stranke Ne Se Se. Dela volilno reklamo za gospoda Deržiča in naznanja njegove shode. Ne Se Se ima torej sedaj dva dnevnika. Velik napredek, ki ga pa »Jugoslavija« še vedno noče priznati pod svojim naslovom. Pa se menda sramuje.

Štirje letni časi. Vodja komunistične politične šole veči pri izpitu učencu, naj mu imenuje štiri letne čase. Učenec vesel odgovori: Leta 1917, vojaški jurist, leta 1918 naroden socijalist, leta 1919 demokratski socijalist, leta 1920 pa komunist!

Marš ven! Zakriči učitelj kandidat dr. Lemež.

Iz sejnega zapisnika. Predsednik: Ti, Bartulovič, tebe bom pa po goili, ker si jo v Kranju tako polomil, da nas škriči in frakarji še voliti ne bodo hoteli. Če to izve Fava, seute gne zopet premisliti, pa nam še svojo kandidaturo odpove.

Bartulovič: Kaj se pa usajaš, ti grdaviš til Jaz vsaj po pravici povem, da so pijontarji škriči in frakarji, ti pa še nas farbaš!

Predsednik: Kaj, ti boš meni kaj naprej metal, proki... Kdaj sem te kaj nafarijal? Povej!

Bartulovič: Enkrat praviš, da je tvoja žena Francozinja, drugič pa, da je Rusinja!

Predsednik: To je pa privatna stvar!

Bartulovič: Če bi imele babe volilno pravico, nas samo zaradi tebe nobena ne bi volila, da veš!

Predsednik: Prrrrmej! Tihoo!!!

Bartulovič: Samo še do volitev — potem vam pa vsem skupaj fige pokazem!

Dr. Lemež: To so značajil Petrič: To se zapiše.

Rinoceros. V znamenju noža, iz Kranja nam piše uradnik: Ko so mi pravili nekateri moji to-

variši, da kandidirajo komunisti na Kranjskem med drugimi tudi nekoga Jožeta Grašiča s Klanca pri Kranju, tega skoro nisem mogel verjeti, dokler se nisem o tem sam prepričal črno na belem. Sedaj razumem, zakaj je komunistični agitator Bartulovič tako zabavjal na uradnike, češ, da so sami škriči in frakarji, ki nič ne delajo in samo lenobo pasejo. Po Bartulovičevem mnenju je samo tisti vreden, da se ga pošlje v parlament, kdor zna dobro sukati nož in je bil zaradi tega že par let zaprt. Kako se neki počutijo v taki družbi doktor Lemež, inženir Fugina in profesor Fava? Najbrže imajo železobetonske žleboče, ali je pa pohlep po mandatih tako velik...

Laško. V nedeljo 14. t. m. imeli smo impozanten volilni shod, katerega je otvoril in mu predsedoval sodrug Kokalj. Letu je takoj dal potreben odgovor našim laškim JDS-arjem z zadnjega njihovega shoda, in nam vrlo dobro orisal domačo politično papigo, ki tiči v osebi gospoda naddavkarja Pleskoviča. Nato nam je predstavil kandidata naše stranke s. Krušiča iz Trbovelj, ter mu podelil kot glavnemu govorniku besedo. — S. Krušič je v svojem uro trajajočem govoru, poljudno razpravljal o našem programu, in v živih barvah naslikal katastrofalno politiko naše buržoazije, ki nas je privedla skoro že do roba propada. Govornik je žel burno odobravanje za svoja izvajanja. Kot drugi govornik je govoril s. Malovrh iz Hraustika, ki je navzoče poučil o tehnični strani volitev, in obenem vse navzoče opominjal na greben jugoslovanke reakcije, ki je zrasel že toliko, da si upa trgati delavstvu težko pridobljeni osemurni delavnik, in ki se bo gotovo osmellil, ukreniti še kaj drugega zoper delavstvo, ako ono sedaj, ko je bilo izzvano, ne pokaže svoje trdo pest. Po govoru s. Malovrha priglasil se je k besedi neki komunist (imena se ne spominjam več), ki se je pa že takoj po prvih besedah osmellil, in odkrito rečeno jaz bi temu komunistu še hvaležen za njegov smešni nastop, kajti on je bil z ravno tako burnim smehom pozdravljen kot prejšnja dva govornika z aplavzom, če bi se ne nahajali v tako resni volilni borbi. Ko se je smeh malo polegel, je sodrug Kokalj pozval navzoče, da se naj aktivno udeležijo volilne borbe, in sicer s tem, da vsak v svoji vasi neumorno agitira, ter na dan volitev pripelje svojo četo na volišče, ki bodo kompaktno glasovale za rdečo demokracijo in svobodo. S tem je vrlo dobro uspeli shod zaključil.

Trpinčenje naših vojakov nam kaže — kako znajo vladati klerikalci in radikalci.

Ljudstvo! Pomisli, kako je dr. Korošec popravil valuto — dasi je bil desna roka Protičeva — je ostalo razmerje 1:4 — in davki so se zvišali prav v dobi, ko je imela SLS največ veljave v vladi! Proč s to stranko!

Kdor je za pošten in pravičen družabni red, zoper veriznike in oderuhe, zoper kapitalizem, za pravice delavnih ljudi — bo volil socialno demokratsko.

Politične vesti.

+ Gospod Fran Smodej, glavni urednik »Slovenca« se je silno razljutil na naš list in poziva našega odgovornega urednika s. Vehovca na odgovor zaradi »težkih očitaj«. — Pa nemojte gospodine, stvar ni tako huda! Prečitajte samo naš naslov: PO VEČERNEM LISTU. Obrnite se torej samo na tisto adresu in tam vam bodo naznanili brezvestneže, ki tako o Vas govore in pišejo, kakor govori in piše »Večerni« o nas. Razumete?

Za »Večerni list«. Gospod Tone Kristan ima danes dva »milijona«. Jutri bo imel trl. In tako dalje. Torej »Večerni«: Weiterblasen!

+ Stavbinski delavci pozori! »Delavec« poroča: »Dne 11. novembra 1920 se je vršila seja centralnega odbora osrednjega društva stavbinskih delavcev, kateri so prisostvovali tudi zaupniki stavbinskih delavcev ljubljanskih. Ob tej priliki se je soglasno sklenila izključitev Martina Jarca, ki je bil dosedaj predsednik in tajnik tega društva. Izključitev se je morala izvršiti, ker nepoštenega ravnanja in skrajno nemoralnega življenja gospoda Martina Jarca, nad katerim se je povsodi, kamor je prišel, vsakdo zgražal ni hotelo biti ne konca ne kraja. Taki ljudje ne spadajo v pošteno delavsko strokovno organizacijo. Opozarjamo na ta sklep vse stavbinsko delavstvo širom Slovenije zlasti pa opozarjamo vse podružnice »Osrednjega društva stavbinskih delavcev«, da Martin Jarc z ozirom na gori omenjeni sklep nima pravice nastopati v kakršnikoli obliki kot zastopnik strokovne organizacije stavbinskih delavcev, vsled česar se mu ne sme izročati nobenih stvari tičočih se strokovne organizacije stavbinskih delavcev posebno pa ne obračunov, denarja in tako dalje. Svarimo pa tudi vsakega posameznika, da Jarcu ne posojuje nobenega denarja. Povsod, kamor pride, naj se za

zavrne.« — Kakor čujemo, je ta Jarc našel zavetje v ljubljanski komunistični stranki. Moža prav privoščimo komunistom. Tam bo delal parado, ker so ponosni na take ljudi.

+ Vsebina zakona o aneksiji Julijske Benečije. Besedilo zakona o ratifikaciji in izvršitvi rapalske pogodbe se glasi: Čl. 1. Odobrena je tu priložena pogodba, sklenjena med kraljevino Italijo in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev dne 12. novembra 1920. v Rapallu; kraljeva vlada je pooblaščen s skrbeti za popolno in celo izvršitev omenjene pogodbe. Čl. 2. Ozemlja, ki so bila prisojena Italiji, s pogodbo, o kateri govori prejšnji člen, tvorijo završni del kraljevine Italije. Čl. 3. Kraljeva vlada je pooblaščen objaviti v anektiranih ozemljih statut in druge zakone kraljevine in izdati potrebne določbe, da se spravijo v soglasje z zakonodajo, ki je v veljavi v teh pokrajinah, in posebej z njihovimi deželnimi in občinskimi avtonomijami.

+ Srbsko - nacionalna Čokorilova stranka nastopa pri volitvah samostojno. Voditelj te stranke Čokorila so srbski radikalci vsled tega baje razkrinkali kot bivšega avstrijskega šplona.

Slabe železnice. Zadnje čase opažamo, da imajo vlaki po 3, 4 in več ur zamude. Okna so pobita, vagoni nezakorjeni in po noči brez svetlobe. Vozni listki pa v dinarjih! Kdo je kriv tega? **Doktor Anton Korošec.** Kdo je podražil železnice —? Kdo je kriv, da plačujemo vožnjo mesto v kronah z dinarji?! Dr. Anton Korošec, vodja Slovenske Ljudske Stranke, milijonar in veletrežec z jajci.

Cene gredo zopet kvišku! V zadnjih par tednih se je življenje po mestih zopet znatno podražilo. Cene najvažnejših potrebščinam se polagoma zopet zvišujejo. Cena mleku se je v Ljubljani že zvišala za 20 vin. pri litru, žitna kava je za 4 K dražja, meso tudi. V Celju zahtevajo kmetje 8 K za liter mleka. Moka je prav tako silno draga, tako kot nikjer drugje. Za tolažbo pa trgovci obetajo še vse hujšo draginjo in hišni posestniki zvišanje stanarin. Za vraga! Na to pa nihče od vladajočih ne misli, da bi se delovnim slojem zaslugarilo zvišanje plač!

I. splošno društvo jugoslovanskih vpokojencev v Ljubljani vabi svoje člane in vse vpokojence na važen javen shod v četrtek, dne 25. t. m. ob 3. uri popoldne v Mestni dom. Dnevni red: 1. Poročilo predsedstva z ozirom na volitve dne 28. t. m. 2. Predlogi in sklepi, katero kandidatno listo naj volimo, da bomo imeli zastopnike, ki bodo varovali naše prisluzne pravice in skrbeli za podpore ubogim vpokojencem. — Tovariši, ne zamudite take važne in redke prilike. Pridite vsi, da s skupnim nastopom odločim izvolitev poslancev in si zagotovimo pomoč za bodočnost. Udeležba je Vaša dolžnost in Vaša korist. Na shod so vabljene s tem naznanilom tudi gospodje kandidati, da nam podajo izjave. — Društveno predsedstvo.

skrbel in katera je izgubila starejšega sina v Karpatih.

Nezgodna v rudniku. Iz Hrastnika nam poročajo, da je v hrastniškem rudniku med delom težko ponesrečil rudar 22letni Anton Volaj. S premogom naloženi voz je težko povozil rudarja, tako, da so ga prepeljali v ljubljansko deželno bolnico.

Prazne omare, razbiti lonci, raztrgane obleke, zamazano perilo po Jugoslaviji nas uči, kaj ima delavno ljudstvo pričakovati od vlade, v kateri bi vladali klerikalci in radikalci.

Vsem, ki stradate, ste brez stanovanj in nimate kaj obleči, zahvalite se klerikalizmu in kapitalizmu za to!

Črna zgodovina stoletij nam pričča, da je klerikalizem tista zločinska sila, ki je redno služila najprej absolutni vladarjem potem knezom in baronom in nazadnje v sedanjih dobi na služji zlatemu molohu kapitalizmu. Zlato tele je voditeljem te organizacije prvi in edini bog. Če se ozremo v avstrijsko zgodovino, so ti ljudje podpirali zatiranje delovnih slojev, zagovarjali militarizem, zlasti pa so ob pričetku vojne in med vojno huškali na vojno in namorirali vse v priloz kapitalizma. Lahko rečemo da je bila vojna mogoča v večinoma kristjanskih deželah le z njihovo pomočjo, ker so se hoteli prikupiti kapitalistom in jim pomagati da se potlačijo delavstvo in narod, ki so hrepeneli po svobodi.

Toda ni še to bilo dovolj: tudi ljudstvo so oropali z agitacijo za vojno posoila do zadnjega vinarja, blagoslavljali so mlade fantje, ki so bili ud staršev in domovine ter jih gonili v klavnico, kjer se je samo

ničevalo in zapravljalo narodno imetje, požigalo in ropalo tako brezobzirno, da je moral svet ubužati da je morala nastati beda, boleznin in bomanikanie, invalidi in sirote. Vse to imate vi na vesti, ki očitate socialni demokraciji, da je zagovornica kapitalizma.

In ko je nastal preobrat ste obrnili po vetru plašč: postali ste hlapci inposlovanske kapitalistične buržuazije, a iz delavstva se norčujete. Kdo nalaga velika bremena ljudstvu, kdo odira v treovjni, kdo gobezda o mizeriji, da če delavstvo kaj zahteva, se mu smeji v lice? To ste vi, ki igračete dvojno vlogo: ljudstvo farbate kapitaliste pa podpirate ker imate od tega dobiček kot člani klerikalizma in prav često tudi osebno. Kdor je povzročil in podpiral vojno, tisti je pravi krivec bede in kdor se sedaj posmehuje, tisti je največji zločinec! In to ste Vi. Vaši listi to pričajo.

Proslava Komenskega. »Jutro« z dne 20. novembra prinaša v svoji prosvetni rubriki poročilo o proslavi Komenskega na ljubljanski univerzi. To poročilo ni točno. Predavanje ki ga je imel dr. Ivan Lah 19. t. m. v prostorih ljubljanske univerze ni izšlo iz iniciative vseučilišča, nač pa je to predavanje priredilo društvo slušateljev filozofske fakultete, ki jim rektorat univerze prenušča od časa do časa vseučiliške predavalnice za njihove društvene prireditve, kakor tudi vsem drugim akademskim organizacijam. — Univerza je na proslavila 250 letnico Komenskega že 15. t. m. s predavanjem univ. prof. Ozvalda.

Samo 100 dolarjev je dovoljeno izvažati. Finančna delegacija v Ljubljani objavlja uradno: Po rešenju generalnega inšpektorata ministrstva financ je dovoljeno izvažati iz naše države v inozemstvo do 100 ameriških dolarjev in ne do 1000, kot je bilo to v nekaterih naših listih pomotoma objavljeno.

Smrtna nesreča železničarja. Na glavnem kolodvoru se je v petek zjutraj pripetila smrtna nezgoda. Mladi žel. zavirač Alojzij Perme, rodom iz Šmarjete na Dolenjskem, je bil vsled skrčenega prometa dodeljen skupini skladiščnih delavcev, ki je zjutraj čistila in pometala med tračnicami. Ob 9. uri popoldne v gosti megli je vozil simfoneksprez proti Zalogu. Vsi delavci so se umaknili s tira na drugo stran. V tem trenutku pa je tudi na kolodvor privozil dolenjski vlak. Ker je bila gosta megla in ker je ekspres spuščal paro, Perme ni videl dohoda dolenjskega vlaka. Njegov tovariš France Vovk je zapazil pretečo nevarnost ter začel za Permetom klicati, toda bilo je prepozno. Dolenjski vlak je prijel Permeta ter ga podrl na tla. Delavci niso drugega opazili, kakor nezgodo, ko so videli svojega tovariša mrtvega ležati na tiru. Bila je grozna smrt. Lokomotiva mu je zdrobila glavo, na kateri je dobil težke in globoke rane. Kožo mu je vlak snel. Prepeljali so ga v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Železničarji so mu večeraj priredili lep pogrebni sprevod. Mladi železničar zapušča mater - vdovo, za katero je

Milijonarji! Vaša zagovornica je SLS.

Saj nismo nikoli verieli v pošteno človekoljubna čustva meščanske SLS, toda toliko sramežljivosti smo ji na le pripisovali kot SLS, da bo nagoto svojih meščanskih nagonov, ki jim streže na račun bednega slovenskega ljudstva, vsaj prikrivala pred očmi siromakov. Toda »Večerni list« nas prepričuje, da smo se motili tudi v tem. Na očitek »Napreča« da je dr. Anton Korošec milijonar, je odgovoril »Večerni list«, da to le kaže, da je dr. Anton Korošec dober gospodar. Verižniki, odedruhi in vsi kapitalisti gaj si to dragoceno priznanje rimske buržoazije izreželo iz »Večernega lista« in dobro shranilo za vse bodoče prilike. Kako bo mogel poslej »Večerni list« še kdaj govoriti o izkoriščanju ljudstva o krvosesu kapitalizmu. Če so nakupičeni milijoni le dokaz dobrega gospodarstva? — Prav to načelo zastopajo vsi verižniki spekulant in kapitalisti ki trde: »Če sem spravil skupaj milijone, sem le pokazal, da nekaj več znam kot drugi: kako sem jih nagrabil in na čegav račun, nikomur nič mar, Ukrajel jih nisem, moji so! Blagor posedujočim — za nemanice se ne brigamo! Našli so se milijonarji črne in žolte barve in se orli drug ob drugega. Ti ubožni delavec, ti lačni uradnik se na sramuita svoje revščine. Ker z nio le kažeta, da sta slaba gospodarja Doktor Anton Korošec Polak, Bobi, Marenče in Smodej iz Koroške pa so dobri gospodarji — zato slava črnim milijonariem od SLS.

Volitec — volite jih — pridete gotovo lačni v nebesa!

širla po vsej državi. Na progi Knittelfeld-Sv. Mihael je delavstvo promet že ustavilo. Vzrok: grozne prehranjevalne razmere, ki že prej niso bile bogvekak rožnate, a jih je sedanje topoglavo klerikalno gospodarstvo pritiralo do skrajnosti. Delavstvo je obupano in se ne bo dalo več pregovoriti od praznega besedičenja. V Ljubnu je položaj zelo napet. Železničarji ne zahtevajo ničesar drugega kot redno in zadostno preskrbovanje z živili. — Alo, alo, »Večerni list«, dajte pregovoriti svoje somišljenike tam gori na Dunaju, naj se po krščansko zavedajo svojih dolžnosti do trpečega ljudstva in mu priskočijo z nabranimi milijoni na pomoč! Manj hnavščine in več dela! Dokler so bili socialni demokrati na krmilu, ni bilo takega stanja v deželi, vzemite si jih za vzgled!

— **Edvardo Beccari**, italijanski prirodoslovec in potovalec, je umrl v Florenci. Prepotoval je Borneo in Novo Gvinejo, Celebes in druge otoke v Tihem oceanu.

— **Mednarodni kongres psychoanalitičkov.** V Haagu se je pravkar končal zgoraj omenjeni kongres. Prof. Freund (Dunaj) je govoril o teoriji sanj, Ferenci (Budimpešta) o psychoanalitični tehniki Flügel (London) o bioloških temeljih depresije in Simmel (Berlin) o psihologiji igralca. Zbor je bil prvi res mednarodni zdravniški kongres po vojni. Za predsednika društva je bil izvoljen Jones (London) in prihodnji zbor se bo vršil jeseni l. 1921 v Berlinu.

Repertoar ljubljanskega gledališča.

Drama: Ponedeljek, 22. novembra »Figaro se ženi« C. Torek, 23. zaprt. Sreda, 24. »Ljubimkanje«, A. Četrtek, 25. »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, A. Petek, 26. »Sen kresne noči« (v opernem gledališču ob dramskih cenah) B. Sobota, 27. »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, E. Nedelja, 28. novembra »Ljubimkanje«, izven. Ponedeljek, 29. »Figaro se ženi«, A. — Opera: Ponedeljek, 22. novembra zaprt. Torek, 23. »Trubadur«, D. Sreda, 24. »Lepa Vida«, E. Četrtek, 25. »Dalibor«, C. Petek, 26. »Sen kresne noči«, (dramska predstava ob dramskih cenah), B. Sobota, 27. »Vesele žene windsorske«, D. Nedelja, 28. »Trubadur«, izven. Ponedeljek, 29. zaprt.

Izdalatelj: Ivan Milnar.
Odgovorni urednik: Jak Vehovec.

Cement, Salona'

prispel. Oddaja na vagone:
Dr. F. Jenko, Import & Eksport.
Ljubljana, Krekov trg 10.
Telefon št. 349.

Dnevna kronika.

»Večerni List« in senzacija. V filiali »Konsumnega društva za Slovenijo« v Ljubljani je bil uslužben neki Polanek, ki je postal društvenemu okroženju nadzorniku Vrhuncu, vsled raznih okolnosti sumljiv. Napravil je takoj temeljito revizijo in posledica je bila, da so nezvestega uslužbenca izročili pristojni oblasti. Izvršila se je takoj z vsjo strogostjo potrebna uradna preiskava, ki je potrdila rezultat revizije. Konstatiralo se je, da ni edini krivec le poslovodja Polanek, ampak da je tudi pomočnik Košič sokriv. Večina ukradenega blaga se je našla skritega, tako da društvo ne bo trpelo bodvekakšne škode. — Zgodilo se je tedaj, da se je konstatiralo nezvestoba uslužbenecem in se jih takoj izročilo pravici v roke. »Večerni List« je o tem prinesel senzacionalno poročilo pod naslovom: »velike poneverbe v socialno-demokratskem konzumu... Poročilo ima namen v politični volilni borbi oblatiti socialne demokrate. No, pa je doprinesel samo dokaz, da so bili ljudje, ki so kradli, ali vodstvo društva jih je zasačilo in dalo v roke sodišču — pokradeno blago pa se je vrnilo v društveno prodajalno.

Od česa je voditelj SLS g. dr. Anton Korošec lepo okrogel. Dobro rejeni ljudje se svoje rejenosti nekam navadno ženirajo in sramežljivo zatjujejo, da zelo malo

in skromno jedo. Dr. Tone Korošec je drug mož. On se je v »Večernem Listu« — v tistem »neodvisnem« dnevniku — potrkal na svoje polne prsi in rekel: »ne, nisem jetičen, moja pljuča so zdrava in krepka, okroglotičen sem in ves dobro rejen — hvala »bogu« — tako piše »Večerni List«; — kdor mi hoče biti enak, naj dobro je in pijete Bravo! To je vsaj odkritosrečno. Vi bedniki po vagonih, kleteh in podstrešjih, vi proletarski jetičniki, ki nosite gospoda milijonarja dr. Korošca na svojih mršavih ramah — sedaj veste, kako ostane človek zdrav in kako se pokroglotiči: Dobro jesti in piti se mora! Storitve vendar tudi Vi tako. Posnemajte dr. Korošca, bivšega ministra dr. Jankoviča iz Kozičega, ki je že širši kot daljši, ali pa župnike in korarje — in dobro vam bude... Take svete daje ubogim ljudem — klerikalni »Večerni List«...

To bo še kulturnega boja! »Slovenec« pa »Narod« sta se udarila: eden pravi, da se joče, drugi pravi, da se ne joče, namreč čudodelna Kristusova podoba v Limpasu na Španskem. Videla je pravzaprav nista ne eden, ne drugi, zato toliko praznega besedičenja. Mi pravimo, da Kristus (a ne lesen in stekleni) najbrže res plaka, pa nad tem, da je obema tudi nekaj možganov po nepotrebnem podaril.

Po svetu.

— **Železničarji v Avstrijski republiki.** Zdi se, da se bo ukinjena železničarska stavka, ki je izbruhnila pred kratkim v Dunajskem Novem mestu, ponovila in raz-

ANTON KUŠLAN

posestnik in trgovec v Ljubljani

danes, dne 20. listopada 1920 po dolgi mukopolni boleznin v 39. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanke drugega pokojnika prepeljali se bodo v ponedeljek, dne 22. listopada ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Karlovska cesta št. 15 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 21. listopada 1920.

Žalujoča soproga.

Sodrug! Pristopajte k zadrugi:

Prva delavska pekarna v Ljubljani.

Pristopnina 2 K, delež 100 K se lahko plača tudi v deset tednih.

Pristopnine se dobe pri vseh podružnicah Konsumnega društva za Slovenijo v Ljubljani in okolici kakor tudi pri Splošnem kreditnem društvu v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5.

Delavci, pekarna bo Vaša, pristopite poinoštevnilno.

Otvoritev trgovine.

Cenjenim odjemalcem vladno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro znano manufakturno detaljno trgovino z manufakturnim blagom, v popolnoma prenovljenem lokalu. Za bližajočo se zimsko sezijo pripravljamo vsakovrstne novosti, katere so ravno došle iz inozemstva, osobito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode, dalje perilne barhente, flanele, cefirje, šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike itd. Zagotavljajoč prijazne in solidne postrežbe

se priporočamo

A. & E. ŠNABERNE, veletrgovina z manufakturnim blagom, LJUBLJANA, MESTNI TRG 10.

AUTO - MOBILI in KOLESA
njih deli in oprema
PNEVMATIKA
garaža in delavnica

J. GOREC

Ljubljana
Gospodsvetska c. 14
Vegova ulica št. 8.